

Ten huize van... Bart de Laat

Door: Patrick Scholberg.

Foto's: Patrick Scholberg, Germain Leys en Erik Paumen

Het team van ReefSecrets ging weer op pad voor een nieuwe ten huize van..., en jawel hoor, weeral in de regen op weg naar een uithoekje. Dit keer houden we halt in Arendonk bij Bart, dit aquarium heb ik al vanaf het prille begin gevolgd en het moet gezegd, op zo'n korte tijd al zo'n maturiteit in het aquarium tonen, je moet het maar doen.

De maten zijn helemaal niet standaard: het aquarium heeft een netto inhoud van 500 liter en meet 220 op 48 op 48 cm met een waterhoogte van 45 cm. Dit aquarium heeft een optic white voorruit en de dikte van het glas is 10 mm. Bart heeft dit aquarium opgestart in november 2013 na een rampzalige lekkage van zijn vroegere aquarium waarbij een flink deel van zijn toenmalige levende have het loodje legde. Bart heeft op 16-jarige leeftijd zijn

Bart zou ook nog 2 LEDbalkjes willen plaatsen met Royal Blue voor de ochtend- en avondfase, maar tot op heden is dit nog niet gerealiseerd alhoewel het in mijn ogen wel een meerwaarde zou opleveren in aquariumgenot.

Bart heeft wel een flinke back-up voorzien in de kelder door middel van enkele sumps die nu samen 450 liter inhoud hebben maar in de toekomst tot gemakkelijk het dubbele debiet kunnen opgevoerd worden.

De ATK opvoerpomp met een capaciteit van 6000 liter werkt heel soepel en Bart zet als eiwitafschuimer een MTT1 in waar hij al jaren lang mee werkt. In principe mocht er een zwaardere eiwitafschuimer op maar zijn wierenbak, DSB refugium met levend zand en levend steen voorraad zorgen er nu al voor dat

Als ondergrond voor dit artikel is gekozen voor een schilderij die de oom, kunstschilder van beroep, van Bart gemaakt heeft. Dit schilderij, met als voorstelling een weide met koeien, heeft een formaat van ± 150 x 120cm

REEFSECRETS

9

In het showaquarium plaatste Bart een Tunze Stream met een capaciteit van 8000 liter en een Jebao stromingspomp van 13000 liter en deze volstaan voorlopig prima.

Een kalkreactor wordt op dit aquarium niet meer gebruikt, hier opteert Bart voor de Balling Light met sporenelementen om Strontium en Jodium op peil te houden.

Om water te verversen rijdt Bart tot bij Neeltje Jans.

Om verdampingswater bij te vullen gebruikt hij grondwater, opgepompt van een diepte van 300 m.

Aangezien zijn kelder tussen de 13 en 18 graden Celcius (bij een hittegolf) is komt hij ook in de zomer niet in de problemen en moet hij in de winter veeleer bijverwarmen om zijn temperatuur tussen de 24 en 25 graden te houden in het showaquarium.

intrede gedaan in de zoetwateraquaristiek, eerst gezelschapsaquaria en later de overstap naar Tanganyika en nu sinds 6 jaar zeewater.

de nitraat- en fosfaatwaardes in het zeer lage bereik liggen en geregeld moet hij extra voeren om de nitraat en fosfaat niet te laag te laten evolueren.

In tegenstelling tot veel andere zee-wateraquarianen die zweren bij enkel SPS heeft Bart voor een mix van SPS, LPS en zachte koralen gekozen, niet de gemakkelijkste weg want het evenwicht heeft een smalle marge. Voor de verlichting is de keuze gevallen op de oude vertrouwde T5, 2 ATI Sunpowers van elk 6x39 Watt nemen die taak waar.

De combinatie van Blue plus en Aqua Spezial Blue vindt Bart het meest geschikt. De blauwe T5's branden van 14 tot 21u en de Spezials verlichten van 11u30 tot 23u.

Dit geheel wordt nog aangevuld met 2 LEDspots van elk 7 LEDs die van 10 tot 24u ondersteunen.

nr 1 - 2015

Vroeger hanteerde Bart een licht hoger zoutgehalte maar sinds een spreker op een zeewateravond eens aangaf dat gorgonen meer gebaat zijn bij een zoutgehalte van 1024 past hij dit strikt toe en zowaar zijn gorgonen doen het nu veel beter en ogen frisser en gezonder.

Wat voor fraais valt er te bespeuren in zijn zeewatertank?

Als eerste de vissen, daar liet Bart zijn

keuze vallen op de eerder kleinere vissoorten:

Wat me zeker trof was de buitengewone schoonheid van een schooltje *Chromis viridis* die qua gedrag niets hadden van wat men vaker verneemt in zeewatermiddens. Men begint met een schooltje en er blijven er maar twee over.

Nee, hier was dit een harmonieus geheel en de kleurenpracht spatte

gewoon van de visjes af. Zo intense lichtblauw van kleur, zelden gezien en de toekomst zal uitwijzen of de school zo harmonieus blijft. Maar eigenlijk draait het daarom, neem eender welk visje, het mag het simpelste van het simpelste zijn.

Maar kom tegemoet aan de eisen, huisvest het zo goed mogelijk, voer ze zo goed mogelijk en kijk en vergelijk dan maar eens met wat je doorsnee in het aquarium ziet. Dag en nacht verschil in kleur en vitaliteit en daar moeten we op werken.

Verder nog *Paracheilinus carpenteri*, prachtig als de mannetjes beginnen te pronken, dan spatten de intense kleuren eraf. Je kan hier gemakkelijk meerdere mannen van samen plaatsen. Die houden spiegelgevechten zonder elkaar te verwonden maar met intense kleuren tot gevolg. Wel als je dit visje houdt geen onrustige brutale vissen bijplaatsen en je aquariumrand verhogen tegen het uitspringen, hier zeker aandacht aan besteden.

Verder nog een groepje *Pseudocheilinus hexataenia*. Waarom een groepje?

Omdat je dan niets merkt van het mogelijk irritante gedrag dat dit visje vertoont als je hem houdt als eenzaat in het aquarium.

Dan durft hij genadeloos iedere nieuwe vis achterna gaan ofwel andere lipvissen continu lastig vallen.

De oplossing is dus meerdere exemplaren plaatsen, vooral omdat ze erg mooi en helemaal niet duur zijn. Dat is dan ook nog mooi meegenomen.

Vervolgens een klein algenertje en grondeltje *Koumansetta rainfordi* en een *Synchiropus splendidus*.

Verschillende *Pseudochromis fridmani* kan wel, maar best allemaal tegelijk plaatsen, dan geeft dat geen probleem mits je ze voldoende schuilplaatsen kan aanbieden natuurlijk.

Een koppeltje *Amphiprion ocellaris* die geen 30 cm van hun vaste stek wegzwemmen. Nog een leuk grondeltje, een koppel *Amblyeleotris wheeleri*.

Nog een koppel *Halichoeres chrysus* en ten slotte pas enkele weken ter plaatse een *Chelmon rostratus* om de glasanemonen te liquideren want

als je zo voert om de kokerwormen en de kleine visjes van voldoende voer te voorzien steken deze al snel de kop op. Er verschijnen al wat deelananemonen en deze moeten dringend en secuur verwijderd worden, zo niet heb je binnen de kortste tijd hele kolonies.

Voorlopig laat de pincetvis de kokerwormen nog altijd met rust, hopelijk blijft dat in de toekomst ook zo.

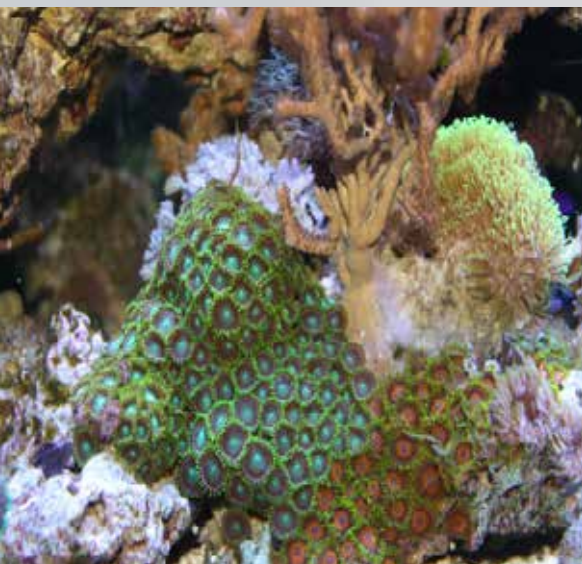
Twee blikvangers zijn ook de *Lysmata*

debelius en de 2 *Calcinus elegans* zijn werkelijk potsierlijk.

Het koralenbestand is al op korte tijd uitgegroeid tot een mooi en evenwichtig geheel. Nu zal in de nabije toekomst overgegaan moeten worden tot wat snoeien.

Eventueel kunnen enkele koralen die te groot gaan worden elders geplaatst worden waardoor weer ruimte vrij komt voor nieuwe exemplaren die dan

de nodige kleuraccenten aan het geheel zullen gaan toevoegen.

In den beginne moet men toch korallen toevoegen om het rif bevolkt te krijgen nadien kan men zich dan concentreren op speciale exemplaren (die dan meestal ook wat prijziger zijn) om kleur in het geheel te brengen.

Anemonen:

Actinia equina, de paardenanemoon

is meestal in rifaquaria niet in stand te houden doch door de ietwat lagere temperatuur, vooral door de koele kelder in de winter, is dit geen probleem. Verder zien we nog een *Phymanthus crucifer*

Gorgonen:

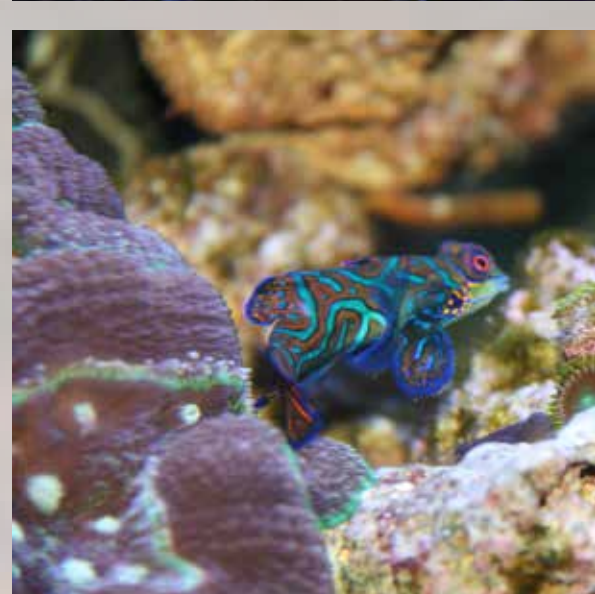
Isis hippuris, *Pinnigorgia sp.*, *Plexaurella nutans*, *pseudopterogorgia sp.*, *Rumphella sp.*, deze gorgonen zijn allen vrij gemakkelijk houdbaar.

Zachte korallen:

Anthelia sp., *Paralemnalia sp.*, *Lobophytum sp.*, *Briareum sp.*, *Lythophyton sp.*, *Xenia sp.*, verschillende *Zoanthus sp.*, *Clavularia* verschillende *Knopia sp.*, *Sarcophyton*, *Sinularia sp.*, *Parazoanthus sp.*, *Rhodactis*, *Discosoma*, *Ricordea florida*.

LPS:

Cynarina lacrymalis, *Caulastrea*, *Fungia*, *Scolymia*, *Symphyllia*, *Euphyllia*

diverse soorten, *Goniopora*, *Catalaphyllia jardinei*, *Duncannopsommia axifuga* verschillende kleurvormen, *Galaxea*, *Tubipora*, *Acanthastrea lordhowensis*.

SPS:

Verschillende *Acropora* soorten waaronder de formosa, verschillende *Montipora* waaronder de digitata, supermann, nodosa. *Stylopora pestilata*, *Seriatopora hystrix*.

In de slotbeschouwing wil ik nog bij twee dingen stilstaan: ten eerste is dit nog een zeer jong rif maar door de aangepaste maten oogt dit al sneller vol en meer matuur dan een aquarium van zelfde inhoud maar met meer gangbare maten en ten tweede is dit aquarium heel mooi geïntegreerd in de beschikbare ruimte en oogt het behoorlijk dieper door de opbouw.

Bart bedankt voor het gastvrij onthaal, nog veel succes in de toekomst en chapeau voor wat je in zo'n korte tijd gerealiseerd hebt.

